2026/2450

2026.10.30.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2026/2450 IRÁNYELVE

(2026. október 21.)

a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 153. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, összefüggésben annak 153. cikke (1) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) A munkavállalók rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek vagy reprodukciót károsító anyagoknak való munkahelyi expozícióból eredő kockázatokkal szembeni védelmének javítása, valamint az Unió-szerte azonos minimális szintű védelem biztosítása érdekében a 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) rendszeres aktualizálása szükséges. A foglalkozási expozíciós határértékeket (a továbbiakban: OEL) a rendelkezésre álló információk – többek között a naprakész tudományos bizonyítékok és műszaki adatok – fényében kell megállapítani vagy felülvizsgálni, és azoknak a társadalmi-gazdasági hatások és a megvalósíthatósági tényezők alapos értékelésén kell alapulniuk. Ezeknek az információknak – amennyiben rendelkezésre állnak – magukban kell foglalniuk az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([4]) létrehozott Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) kockázatértékelési bizottságának (RAC) véleményeit, valamint a 2003. július 22-i tanácsi határozattal ([5]) létrehozott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményeit. Az említett vélemények biztosítják azokat a tudományos bizonyítékokat, amelyek a 2004/37/EK irányelv módosítására irányuló bizottsági javaslatok alátámasztásához szükségesek. Emellett az Unió-szerte szerzett gyakorlati tapasztalatokon és a munkahelyi realitásokon alapulnak, és széles körű konszenzust tükröznek. Különösen fontosak ebben az összefüggésben a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményei, amelyek háromoldalú konszenzus eredményei, és amelyeket figyelembe kell venni. A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodással ([6]) összhangban a Bizottságnak biztosítania kell, hogy javaslatai megalapozott tényeken és az érdekelt felek átfogó bevonásán alapuljanak, és szisztematikusan értékelnie kell javaslatai gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait. Javaslatainak az Európai Unióról szóló szerződéssel (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel (EUMSZ) összhangban tiszteletben kell tartaniuk a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

([1]) HL C, C/2026/73, 2026.1.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/73/oj.
([2]) Az Európai Parlament 2026. október 6-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2026. október 19-i határozata.
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/37/EK irányelve (2004. április 29.) a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (Egységes szerkezetbe foglalt változat) (HL L 158., 2004.4.30., 50. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/37/oj).
([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).
([5]) A Tanács határozata (2003. július 22.) a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó Bizottság létrehozásáról (HL C 218., 2003.9.13., 1. o.).
([6]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(2) A 2004/37/EK irányelv hatálya az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7]) I. mellékletében meghatározott, az 1A. vagy 1B. kategóriájú rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak megfelelő anyagokra, illetve keverékekre, valamint az említett irányelv I. mellékletében szereplő anyagokra, keverékekre, illetve eljárásokra terjed ki. A 2004/37/EK irányelv I. mellékletében említett anyagok, keverékek és eljárások listájának bármely új kiegészítésére vonatkozóan megalapozott tudományos bizonyítékokat kell szolgáltatni annak igazolása érdekében, hogy az említett anyagok, keverékek és eljárások a rendelkezésre álló érvényes tudományos források, például az ECHA, a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) és a nemzeti szervek adatai alapján az említett irányelv hatálya alá tartoznak, különös figyelmet fordítva az adott anyagokról, keverékekről és eljárásokról szóló, szakmai bírálaton átesett szakirodalmi publikációkra. A munkavállalók legmagasabb szintű védelmének biztosítása érdekében a Bizottságnak fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a rendelkezésre álló legjobb információk – többek között a tudományos és műszaki adatok – alapján azonosítsa az elsőbbségi anyagokat az említett irányelv szerinti határértékek meghatározásához, miközben a lehető legjobban használja fel a jelenlegi és jövőbeli költségvetési és igazgatási erőforrásokat, a tudományos és adminisztratív igények figyelembevételével.

(3) A 2004/37/EK irányelv I. mellékletében említett anyagok, keverékek és eljárások, valamint az ilyen eljárások során kibocsátott anyagok és keverékek különbözőek a tekintetben, hogy rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító hatásuk van-e. Helyénvaló ezért egyértelművé tenni a „rákkeltő anyagnak”, a „mutagénnek” és a „reprodukciót károsító anyagnak” az említett irányelvben megállapított fogalommeghatározását annak érdekében, hogy az említett egyes fogalommeghatározások hatálya kiterjedjen az érintett anyagokra, keverékekre és eljárásokra. Helyénvaló továbbá összehangolni a reprodukciót károsító anyagok fogalommeghatározását a rákkeltő anyagok és a mutagének fogalommeghatározásával.

(4) A mutagének és a legtöbb rákkeltő anyag esetében nem lehetséges tudományosan azonosítani azokat a szinteket, amelyek alatt az expozíció nem járhat egészségkárosító hatásokkal. A rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos munkahelyi expozícióra vonatkozó határértékeknek a 2004/37/EK irányelvben történő meghatározása az említett irányelvben elfogadott fokozatos és célirányos megközelítés révén hozzájárul ugyan az ilyen expozícióból eredő kockázatok jelentős csökkentéséhez, nem szünteti azonban meg teljes egészében a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő, munkahelyi expozícióból eredő kockázatokat (fennmaradó kockázatok). Ezért alapvető fontosságú, hogy ezeknek a fennmaradó kockázatoknak a meglétéről egyértelmű és átlátható módon tájékoztassák a munkavállalókat a munkavállalóknak az említett irányelvben előírt képzése során. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság 2025. december 10-i, „A rákkeltő anyagok kötelező OEL-jeihez kapcsolódó fennmaradó kockázatokról szóló közlemény” című véleményében konszenzussal elfogadta a rákkeltő anyagokra vonatkozó, a 2004/37/EK irányelv és a 2009/148/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([8]) szerinti meglévő kötelező OEL-ekhez kapcsolódó fennmaradó kockázatok jegyzékét.

(5) Lehetséges, hogy bizonyos munkavállalók a nemükből adódóan jobban ki vannak téve a különböző típusú anyagoknak vagy sérülékenyebbek azokkal szemben. Ezt továbbra is figyelembe kell venni a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági kutatásokban, a tudományos tanulmányokban, valamint a kockázatértékelési bizottság és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményeiben, szem előtt tartva mindeközben a férfiak és nők munkaerőpiaci részvételére vonatkozó célkitűzést.

(6) A 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartozó egyes anyagokat az Unió számára stratégiai jelentőségű ágazatokban használják. Amellett, hogy az ipari átalakulás előmozdítása, a körforgásos gazdaság ösztönzése, valamint a nyersanyagokkal kapcsolatos nemzetközi stratégiai autonómia fenntartása és fokozása mind uniós prioritás, alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a munkavállalók hasonlóan magas szintű védelemben részesüljenek a foglalkozási expozícióval kapcsolatos egészségi kockázatokkal szemben. A szociális jogok európai pillérének ([9]) 10. elve szintén elismeri, hogy a munkavállalóknak joguk van a magas szintű munkahelyi egészségvédelemhez és biztonsághoz, ami magában foglalja a rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való munkahelyi expozícióval szembeni védelmet is. E tekintetben az OEL-ek meghatározásának folyamata nemcsak tudományos és egészségügyi megfontolásokat vesz figyelembe, hanem társadalmi-gazdasági szempontokat is, ami egyes esetekben átmeneti időszakok megállapítását indokolja.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/148/EK irányelve (2009. november 30.) a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (HL L 330., 2009.12.16., 28. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/148/oj).

([9]) HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

(7) Az IARC a hegesztési füstöket „emberre rákkeltő hatásúnak” (az IARC-osztályozás 1. csoportja) minősítette. Az ECHA-nak a hegesztési füstökre és a munkahelyen hasonló módon füstképzéssel járó egyéb folyamatokból származó füstökre vonatkozó határértékek értékeléséhez készített felmérő tanulmánya (a továbbiakban: ECHA felmérő tanulmány) szerint a hegesztési füstök és a hasonló módon füstképzéssel járó egyéb folyamatokból származó füstök összetettek, és rákkeltő anyagokat, mutagéneket vagy reprodukciót károsító anyagokat tartalmazhatnak – például króm(VI)-vegyületeket, nikkelvegyületeket, kadmiumot és annak szervetlen vegyületeit. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság, figyelembe véve a rendelkezésre álló legújabb tudományos bizonyítékokat, többek között az ECHA-nak a munkavállalók egészségére és biztonságára gyakorolt hatásra vonatkozó felmérő tanulmányát, azt ajánlotta, hogy a 2004/37/EK irányelv I. mellékletébe csak a hegesztési füstöknek való expozícióval járó munkát vegyék fel. A hegesztési füstök összetettsége és heterogenitása, valamint az 1272/2008/EK rendelet szerinti harmonizált osztályozásuk hiánya hozzájárul ahhoz, hogy jelenleg nem egyértelmű, mennyire lehetnek veszélyesek ezek az anyagok a munkavállalókra nézve, és ebből következően nem állnak rendelkezésre megfelelő kockázatkezelési intézkedések a munkahelyeken. A hegesztési füstökre vonatkozó uniós szintű besorolás hiányának kezelése nagyobb jogi egyértelműséget biztosítana a 2004/37/EK irányelv alkalmazása tekintetében. Ezért a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményével összhangban helyénvaló felvenni a 2004/37/EK irányelv I. mellékletébe az 1272/2008/EK rendelet I. mellékletében meghatározott 1A. vagy 1B. kategóriájú rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak megfelelő anyagokat vagy keverékeket tartalmazó, hegesztési eljárások során felszabaduló füstnek való expozícióval járó munkát. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság említett véleménye ajánlást is tartalmazott a hegesztési füstökre vonatkozó iránymutatás kidolgozására vonatkozóan. A meglévő iránymutatás, például a Vezető Munkavédelmi Felügyeleti Vezetők Bizottsága által 2018-ban a nemzeti munkavédelmi felügyelők számára készített, a hegesztési füstök egészségi kockázatainak kezeléséről szóló iránymutatás mellett a legújabb tudományos bizonyítékokon alapuló további, az Európai Unió munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretével összhangban lévő uniós iránymutatás segítséget nyújthat a munkavédelmi felügyelők és a vállalatok, különösen a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) – ezen belül a mikrovállalkozások – számára a 2004/37/EK irányelv I. mellékletében szereplő, a hegesztési füstre vonatkozó bejegyzésnek való megfelelés biztosításához. Egy ilyen iránymutatás többek között előmozdíthatja, hogy a tagállamokban közös minimumszint kerüljön kialakításra a hegesztési füstöknek kitett minden munkavállaló magas szintű védelmére vonatkozóan.

(8) A kobaltfém és számos kobaltvegyület megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti 1B. kategóriába tartozó rákkeltő és reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak, ezért a 2004/37/EK irányelvben meghatározott rákkeltő anyagnak vagy reprodukciót károsító anyagnak minősül. A munkavállalók gyakran ki vannak téve a kobaltvegyületek keverékének, és minden szervetlen kobaltvegyületre OEL-t kell alkalmazni. Ezért a rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján helyénvaló a 2004/37/EK irányelvben határértéket megállapítani a kobaltra és annak szervetlen vegyületeire vonatkozóan.

(9) A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság a kockázatértékelési bizottság véleménye alapján megállapította, hogy a kobaltnak és a kobalt szervetlen vegyületeinek való munkahelyi expozíció bőrszenzibilizációhoz és légúti szenzibilizációhoz is vezethet. Ezért helyénvaló a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartozó kobaltnak és annak szervetlen vegyületeinek mind a belélegezhető, mind a respirábilis frakcióira vonatkozóan határértékeket meghatározni, valamint azokhoz „bőr- és légzőszervi szenzibilizáció” megjegyzést fűzni.

(10) A kobaltra és a kobalt szervetlen vegyületeire vonatkozóan előreláthatólag rövid távon nehéz lesz betartani a belélegezhető frakció esetében a 0,01 mg/m³, a respirábilis frakció esetében pedig a 0,0025 mg/m³ határértéket. Ezért helyénvaló az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított hatéves átmeneti időszakot bevezetni, amelynek során 0,02 mg/m³ (belélegezhető frakció) és 0,0042 mg/m³ (respirábilis frakció) határértékeket kell alkalmazni.

(11) A kobaltot számos stratégiai jelentőségű ágazatban – például az akkumulátorágazatban – használják az európai zöld megállapodásban és az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([10]) meghatározott célok elérése érdekében. A kobalt veszélyes fém, amely súlyos egészségi kockázatokat jelent a munkavállalók számára, például légzőszervi problémákat, szív-, pajzsmirigy-, máj- vagy vesekárosodást, valamint potenciálisan rákos megbetegedést okozhat, és használata az előrejelzések szerint 2050-ig mintegy 330 %-kal fog nőni a zöld átállás következményeként, ami különösen fontossá teszi a munkavállalók egészsége és biztonsága magas szintű védelmének biztosítását. A kobaltra és a kobalt szervetlen vegyületeire vonatkozóan ezért OEL-ekre van szükség a munkavállalók egészségére és jóllétére gyakorolt hosszú távú hatások megelőzésének elősegítése, valamint az uniós kobaltágazat vonzerejének, versenyképességének és hosszú távú fenntarthatóságának támogatása érdekében, elkerülve egyúttal azt, hogy a kobaltfeldolgozó vállalkozásokat kevésbé szigorú munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi szabályozással rendelkező harmadik országokba helyezzék át.

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

(12) Egyes ágazatok, amelyekben a munkavállalók olyan anyagoknak vannak kitéve, mint a kobalt és a policiklusos aromás szénhidrogének (PAH-ok), nehézségekbe ütközhetnek az OEL-eknek való megfelelés során. Azon ágazatokban, amelyekben az expozíció a 2004/37/EK irányelv 5. cikkével összhangban más módon nem kerülhető el vagy nem csökkenthető megfelelően, a munkavállalók megfelelő védelmének biztosítása érdekében rendelkezésre kell állniuk légzésvédő eszközöknek, és azokat a munkavállalóknak megfelelően használniuk kell az említett irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében előírt kockázatértékeléssel összhangban. A tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében szükséges, hogy valamennyi tagállam az említett irányelv 5. cikkében meghatározott ellenőrzési intézkedések hierarchiájával összhangban hajtsa végre a szabályokat a munkavállalók expozíciójának következetes megszüntetése vagy minimalizálása érdekében.

(13) A rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozíció megelőzése vagy csökkentése érdekében a 2004/37/EK irányelv meghatározza a technikai és szervezési intézkedések hierarchiáját. Ebben az összefüggésben – kizárólag végső lehetőségként – egyéni védőeszközöket, különösen egyéni légzésvédő eszközöket kell alkalmazni. Biztosítani kell, hogy az egyéni védőeszközök kiválasztása és használata a 89/656/EGK tanácsi irányelvvel ([11]) összhangban történjen, beleértve azt a követelményt is, hogy minden egyéni védőeszköznek a szükséges igazítások után megfelelően kell illeszkednie a viselőre, és meg kell felelnie a tervezésre és gyártásra vonatkozó uniós biztonsági és egészségvédelmi rendelkezéseknek, különösen az (EU) 2016/425 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([12]). Ezenkívül a szükséges karbantartással, javítással és cserével biztosítani kell az egyéni védőeszköz szabályos működését és a higiéniai követelményeket kielégítő állapotát.

(14) Egyes PAH-ok keverékei, különösen a benzo[a]pirént tartalmazó keverékek megfelelnek az 1272/2008/EK rendelet szerint 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó, rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak, és ezért a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartoznak. A kockázatértékelési bizottság megállapította, hogy e keverékeket illetően fennáll a jelentős mértékű, bőrön keresztüli felszívódás lehetősége, és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság egyetértett annak fontosságával, hogy a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartozó, benzo[a]pirénként mért valamennyi PAH-keverékre vonatkozóan OEL-t kell bevezetni, és meg kell tartani az említett irányelv III. mellékletében már szereplő „bőr” megjegyzést.

(15) A PAH-keverékek esetében előreláthatólag egyes ágazatok rövid távon nehezen fognak tudni megfelelni a 0,00007 mg/m³-es határértéknek (benzo[a]pirénként mérve). Ezért helyénvaló az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított hétéves átmeneti időszakot bevezetni, amelynek során 0,00014 mg/m³-es határértéket kell alkalmazni (benzo[a]pirénként mérve). Ezen átmeneti időszaknak a következő ágazatokra kell korlátozódnia: a) acél- és vasöntödék, beleértve a ferroötvözet-gyártókat is; b) alumíniumgyártók; c) szén- és grafitgyártók; d) kokszolóüzemek; e) kőszénkátrány-desztilláció; f) tűzálló termékek gyártói; g) vasúti sínek hegesztése; h) egyéb nemvasfém-kohászati eljárások; és i) fémöntés.

(16) A rendelkezésre álló tudományos és műszaki adatok, köztük a RAC és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményei azt mutatják, hogy az izoprén megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerint 1B. kategóriába tartozó rákkeltő anyagként való besorolás kritériumainak, és ezért a 2004/37/EK irányelv meghatározása szerint rákkeltő anyag. Ezért a háromoldalú folyamat eredményével összhangban helyénvaló 8,5 mg/m3 (3 ppm) hosszú távú OEL-t megállapítani a munkavállalók egészségét fenyegető potenciális kockázatok megelőzése és a tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében.

([11]) A Tanács 89/656/EGK irányelve (1989. november 30.) a munkavállalók által a munkahelyen használt egyéni védőeszközök egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményeiről (harmadik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikk (1) bekezdése értelmében) (HL L 393., 1989.12.30., 18. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1989/656/oj).

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/425 rendelete (2016. március 9.) az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 81., 2016.3.31., 51. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/425/oj).

(17) Az 1,4-dioxán megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerint 1B. kategóriába tartozó rákkeltő anyagként való besorolás kritériumainak, ezért a 2004/37/EK irányelvben meghatározott rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk – köztük a tudományos és műszaki adatok, például a RAC és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság véleményei – alapján ezért helyénvaló 7,3 mg/m³ (2 ppm) hosszú, illetve 73 mg/m³ (20 ppm) rövid távú OEL-t megállapítani, „bőr" megjegyzéssel és egy, az expozíciós idő vagy a műszak végén a vizeletben mért HEAA esetében 45 mg HEAA/g kreatinin biológiai határértékkel kiegészítve, összhangban a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal.

(18) Az (EU) 2022/431 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([13]) kiterjesztette a 2004/37/EK irányelv hatályát a reprodukciót károsító anyagokra, köztük a higanyra és egyes kétvegyértékű szervetlen higanyvegyületekre, amelyek felvételre kerültek a 2004/37/EK irányelv III. mellékletébe. Mivel nem minden kétvegyértékű szervetlen higanyvegyület sorolható be reprodukciót károsító anyagként, egyértelművé kell tenni, hogy a határérték csak a higanyra és a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartozó kétvegyértékű szervetlen higanyvegyületekre vonatkozik.

(19) A veszélyes gyógyszerek, amennyiben rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagokat tartalmaznak, a 2004/37/EK irányelv hatálya alá tartoznak, amint azt a veszélyes gyógyszerek biztonságos munkahelyi kezelésére vonatkozó, 2023. április 28-i bizottsági iránymutatásban meghatározott munkadefiníciók és példák is elismerik. Az említett anyagok azonosításának megkönnyítése érdekében a Bizottság 2025. február 20-án közzétette „A veszélyes gyógyszerek indikatív jegyzéke a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 18a. cikkének megfelelően" című közleményt, amellyel elősegítette a 2004/37/EK irányelv következetes alkalmazását a kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében.

(20) Az EUMSZ 154. cikkének megfelelően a Bizottság kétszakaszos konzultációt folytatott a szociális partnerekkel. A Bizottság konzultált továbbá a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal is. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság az ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi anyagra vonatkozóan véleményt fogadott el, és minden egyes anyagra vonatkozóan egy vagy több kötelező erejű határértéket, valamint adott esetben egyes anyagokra vonatkozóan megjegyzéseket és átmeneti értékeket javasolt. Az átmeneti értékek lehetővé teszik a munkáltatók számára, hogy végrehajtsák a további kockázatkezelési intézkedésekbe való beruházásokat, és technikai eszközöket fejlesszenek ki a megfelelés biztosítására. E tekintetben a meglévő uniós programok – mint például a Horizont Európa – elősegíthetik a munkavállalók egészségének védelmére irányuló innovatív megoldások kifejlesztését.

(21) Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. A határértékek megállapításakor vagy felülvizsgálatakor a Bizottságnak konzultálnia kell a RAC-cal és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal annak biztosítása érdekében, hogy az említett értékek tényeken alapuljanak, valamint arányosak és mérhetők legyenek.

(22) Alapvető fontosságú, hogy a 2004/37/EK irányelv szerinti kötelező határértékek meghatározására rendes jogalkotási eljárásban kerüljön sor, mivel az említett irányelv módosítása nem csupán technikai kérdés, az politikai értékelést is igényel.

(23) Egyes munkavállalók, különösen a tűzoltók és más sürgősségi segélyszolgálatok személyzete, munkájuk során a tűzesetekből és nem tűzesetekből eredő számos veszélynek vannak kitéve, többek között rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és a reprodukciót károsító anyagoknak. Ezért fontos, hogy a tűzoltók és más sürgősségi segélyszolgálatok személyzetének munkáltatói a 2004/37/EK irányelvvel összhangban értékeljék és csökkentsék a rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozíció kockázatát annak érdekében, hogy megerősítsék a tűzoltók és más sürgősségi segélyszolgálatok személyzetének többek között a PAH-okkal szembeni védelmét, ezáltal csökkentve a foglalkozási megbetegedések kockázatát. Az azbesztnek való expozícióból eredő kockázatokra vonatkozóan már kidolgoztak iránymutatást, ideértve a tűzoltóknak és más sürgősségi szolgálatok személyzetének szóló ágazatspecifikus iránymutatást is. Tekintettel a sürgősségi segélyszolgálatokra jellemző sajátos és magas szintű kockázatokra, fontos, hogy az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) az érintett szociális partnerekkel és nemzeti hatóságokkal együttműködve mérlegelje az említett ágazat igényeihez igazított online interaktív kockázatértékelési (OiRA) eszköz kidolgozását.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/431 irányelve (2022. március 9.) a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról (HL L 88., 2022.3.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/431/oj).

(24) A munkahelyen a munkavállalók gyakran egyszerre több veszélyes anyagnak vannak kitéve, ami megnövelheti a kockázatokat, és egészségkárosító hatásokkal járhat. Az azonos módon vagy azonos célszervre, -szövetre vagy -sejtre ható anyagoknak való együttes expozíció esetén szükségessé válhat a 2004/37/EK irányelv alapján megállapított OEL-ek végrehajtásának kiigazítása az említett agyagok együttes hatásainak figyelembevétele érdekében. Ez többek között a tűzoltókra és más sürgősségi segélyszolgálatok személyzetére vonatkozik. Az anyagok együttesének való expozíció hatásaira vonatkozó uniós iránymutatások kidolgozásakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie e szolgálatok releváns sajátosságait. Ezeket az iránymutatásokat közzé kell tenni az EU-OSHA honlapján, és azokat az érintett illetékes hatóságoknak valamennyi tagállamban terjeszteniük kell.

(25) A munkavállalóknak a rendelkezésre álló összes információn alapuló, elegendő és megfelelő képzésben kell részesülniük, ha rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek vagy reprodukciót károsító anyagoknak vannak vagy lehetnek kitéve, beleértve az egyes veszélyes gyógyszerekben található anyagokat is. A munkáltató által a 2004/37/EK irányelv értelmében nyújtandó képzést az új vagy megváltozott kockázat figyelembevétele érdekében ki kell igazítani, különösen a munkavállalók új rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek vagy reprodukciót károsító anyagoknak vagy több különböző rákkeltő anyagnak, mutagénnek vagy reprodukciót károsító anyagnak való expozíciója esetén, ideértve a veszélyes gyógyszerekben található ilyen anyagoknak történő expozíciót is, vagy a munkával kapcsolatos körülmények megváltozása esetén. Az említett képzést szükség esetén rendszeresen meg kell ismételni.

(26) A kobaltnak és a kobalt szervetlen vegyületeinek, a policiklusos aromás szénhidrogéneknek, az izoprénnek és az 1,4-dioxánnak való expozícióból eredő, munkavégzéssel összefüggő egészségi problémákra vonatkozó uniós szintű adatok gyakran hiányoznak, nem megbízhatóak vagy elégtelenek. Ezért helyénvaló, hogy a Bizottság mérlegelje a tagállamok általi adatgyűjtésre vonatkozó ajánlások kidolgozását a jelentéstétel és az expozíciós nyilvántartások javítása érdekében.

(27) A munkavállalók rákkeltő anyagokkal, mutagénekkel és reprodukciót károsító anyagokkal kapcsolatos kockázatokkal szembeni magas szintű védelmének eléréséhez szükséges, hogy a tagállamok valamennyi munkavállaló számára azonos védelmet tartsanak fenn, és elősegítsék, hogy a kkv-k, köztük a mikrovállalkozások megfeleljenek a 2004/37/EK irányelvből eredő kötelezettségeknek. Az uniós vállalkozások nagy többségét képviselő kkv-k, köztük a mikrovállalkozások korlátozott pénzügyi, technikai és emberi erőforrásokkal rendelkeznek. Fontos, hogy a kkv-k, beleértve a mikrovállalkozásokat is, rendelkezzenek az említett irányelvnek való megfeleléshez szükséges kapacitással, hogy ne legyenek aránytalanul érintettek, különösen az adminisztratív követelmények tekintetében, továbbá hogy előrelépést tudjanak tenni a rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való munkahelyi expozícióval kapcsolatos kockázatok megszüntetése felé, ami valamennyi munkavállaló javát szolgálja.

(28) A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság 2024. május 29-én véleményt fogadott el a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós jogi keret szerinti új vagy felülvizsgált foglalkozási expozíciós határértékek tekintetében elsőbbséginek minősülő vegyi anyagokról, amely vélemény azonosítja a 2004/37/EK irányelv szerinti uniós határértékre irányuló javaslat kidolgozásához javasolandó elsőbbségi anyagok jegyzékét. A jegyzék öt „azonnali elsőbbségi anyagként” besorolt anyagot vagy anyagcsoportot tartalmaz (oximok, butanon-oxim, N-(hidroximetil)-akrilamid (NMA), szerves ónvegyületek és etilén-dibromid). A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság határozottan ajánlotta, hogy a Bizottság ezt a jegyzéket használja annak kiválasztásakor, hogy mely vegyi anyagokat vegye fel a 2004/37/EK irányelvet módosító jogalkotási javaslataiba új vagy felülvizsgált határértékek beillesztése céljából.

(29) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval szembeni védelmét, a tagállamok önállóan eljárva nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(30) A 2004/37/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2004/37/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az a) pont ii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„ii. az ezen irányelv I. mellékletében említett anyag, keverék vagy eljárás, vagy az említett mellékletben említett eljárás során kibocsátott anyag vagy keverék, amely rákkeltő hatású;"

b) a b) pont ii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„ii. az ezen irányelv I. mellékletében említett anyag, keverék vagy eljárás, vagy az említett mellékletben említett eljárás során kibocsátott anyag vagy keverék, amely mutagén hatású;"

c) a ba) pont helyébe a következő szöveg lép:

„ba) »reprodukciót károsító anyag«:

i. anyag vagy keverék, amely megfelel az 1272/2008/EK rendelet I. mellékletében foglalt, az 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak;

ii. az ezen irányelv I. mellékletében említett anyag, keverék vagy eljárás, vagy az említett mellékletben említett eljárás során kibocsátott anyag vagy keverék, amely reprodukciót károsító hatású;".

2. Az 5. cikk (5) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az e bekezdés első albekezdésének g) pontjában említett egyéni védőintézkedések magukban foglalják az egyéni védőeszközöket, különösen a légzésvédő eszközöket, amennyiben az expozíció megelőzésére vagy csökkentésére irányuló technikai és szervezési intézkedések e cikkel összhangban történő bevezetése ellenére az expozíció más módon nem kerülhető el vagy nem csökkenthető megfelelően. Ilyen esetekben végső lehetőségként egyéni védőeszközöket kell használni annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók megfelelő védelemben részesüljenek, és a megállapított határértékeket meghaladó expozíció minden esetben elkerülhető legyen. Az egyéni védőeszközöket a 89/656/EGK tanácsi irányelv (*) 4. és 5. cikkével összhangban megfelelően kell kiválasztani, egyedileg a viselőjükhöz kell igazítani, valamint megfelelően karban kell tartani.

(*) A Tanács 89/656/EGK irányelve (1989. november 30.) a munkavállalók által a munkahelyen használt egyéni védőeszközök egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelményeiről (harmadik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikk (1) bekezdése értelmében) (HL L 393., 1989.12.30., 18. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1989/656/oj)."

3. A 10. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) Egyéni védőeszköz viselése esetén a munkavállalók számára rendszeres szüneteket kell biztosítani olyan helyeken, ahol nem áll fenn a rákkeltő anyagok, mutagének vagy reprodukciót károsító anyagok általi szennyeződés kockázata. A szünetek időtartamát és gyakoriságát a munkahelyi biztonságot és egészséget érintő kockázatok értékelésének figyelembevételével kell meghatározni."

4. A 18a. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(12) A Bizottság figyelembe veszi a tudományos ismeretek terén megjelenő valamennyi új fejleményt, beleértve az Európai Vegyianyag-ügynökség kockázatértékelési bizottságának véleményét is, és az érintett érdekelt felekkel folytatott megfelelő konzultációt követően adott esetben értékeli, hogy helyénvaló-e további határértékeket megállapítani az ezen irányelv I. mellékletének 9. pontjában említett hegesztési füstökben található anyagokra vonatkozóan.”

5. A 2004/37/EK irányelv I., III. és IIIa. melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2028. november 20-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2026. október 21-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	T. DOOLEY

MELLÉKLET

A 2004/37/EK irányelv I., III. és IIIa. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet címének helyébe a következő szöveg lép:

„Anyagok, keverékek és eljárások listája (a 2. cikk a) pontjának ii. alpontja, b) pontjának ii. alpontja és ba) pontjának ii. alpontja)”.

2. Az I. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„9. Az 1272/2008/EK rendelet (*) I. mellékletében az 1A. vagy 1B. kategóriájú rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagként való besorolás kritériumainak megfelelő anyagokat vagy keverékeket tartalmazó, hegesztési eljárások során felszabaduló füstnek való expozícióval járó munka.

(*) Amennyiben a hegesztési munkafolyamat során ilyen anyagok szabadulnak fel, az expozíció nem haladhatja meg a rákkeltő anyagokra, mutagénekre vagy reprodukciót károsító anyagokra vonatkozóan az ezen irányelv III. mellékletében meghatározott határértéket.”

3. A III. melléklet A. pontja a következőképpen módosul:

a) a táblázatban az „Ezen irányelv értelmében rákkeltő hatású – különösen benzo[a]pirént tartalmazó – policiklusos aromás szénhidrogének keverékek” sor helyébe a következő szöveg lép:

Anyag neve	EK-szám(1)	CAS-szám(2)	Határértékek						Megjegyzés	Átmeneti intézkedések
			8 óra(3)			Rövid távon(4)				
			mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)	mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)		
„Ezen irányelvben meghatározott rákkeltő hatású, mutagén vagy reprodukciót károsító – különösen benzo[a]pirént tartalmazó – policiklusos aromás szénhidrogének keveréke			0,00007 (17)						Bőr(10)	Határérték 0,00014 (17) 2033. november 20-ig, a következő ágazatokra korlátozva: 1. acél- és vasöntödék, amelyek magukban foglalják a ferroötvözet-gyártókat, 2. alumíniumgyártók, 3. szén- és grafit-gyártók, 4. kokszolóüzemek, 5. kőszénkátrány-desztilláció, 6. tűzálló termékek gyártói, 7. vasúti sínek hegesztése, 8. egyéb nemvasfém-kohászati eljárások, valamint 9. fémöntés.

(17) Benzo[a]pirénként mérve.”;

b) a táblázatban a „Higany és kétvegyértékű szervetlen higanyvegyületek, beleértve a higany-oxidot és a higany-kloridot (higanyra számítva)” sor helyébe a következő szöveg lép:

„Anyag neve	EK-szám(1)	CAS-szám(2)	Határértékek						Megjegyzés	Átmeneti intézkedések
			8 óra(3)			Rövid távon (4)				
			mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)	mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)		
Higany és az ezen irányelv hatálya alá tartozó kétvegyértékű szervetlen higanyvegyületek (higanyra számítva)			0,02””;							

c) a táblázat a következő sorokkal egészül ki:

„Anyag neve	EK-szám(1)	CAS-szám(2)	Határértékek						Megjegyzés	Átmeneti intézkedések
			8 óra(3)			Rövid távon(4)				
			mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)	mg/m³ (5)	ppm(6)	f/ml(7)		
Kobalt és szervetlen kobaltvegyületek			0,01 (18) 0,0025 (19)						bőr- és légzőszervi szenzibilizáció(13)	Határérték 0,02 (18) és 0,0042 (19) 2032. november 20-ig
Izoprén	201-143-3	78-79-5	8,5	3						
1,4-dioxán	204-661-8	123-91-1	7,3	2		73	20		Bőr(10)	

(18) Belélegezhető frakció, kobaltként mérve.
(19) Respirábilis frakció, kobaltként mérve.”

ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2450/oj

4. A IIIa. melléklet helyébe a következő szöveg lép:

„IIIa. MELLÉKLET

BIOLÓGIAI HATÁRÉRTÉKEK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI FELÜLVIZSGÁLATTAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

(16. cikk (4) bekezdése)

1. Ólom és annak szervetlen vegyületei

1.1. A biológiai monitorozásnak magában kell foglalnia a vér ólomszintjének (PbB) mérését abszorpciós spektrometriával vagy egyéb, azonos eredményeket adó módszerrel.

1.1.1. 2028. december 31-ig a kötelező erejű biológiai határérték:

30 µg Pb/100 ml vér

Azon munkavállalók esetében, akik vérének ólomszintje – a 2026. április 9. előtt bekövetkezett expozíció miatt – meghaladja a 30 µg Pb/100 ml biológiai határértéket, de 70 µg Pb/100 ml vér alatt van, rendszeresen kell orvosi felülvizsgálatot végezni. Ha az említett munkavállalóknál a 30 µg Pb/100 ml vér határérték felé mutató csökkenő tendenciát állapítanak meg, engedélyezhető számukra, hogy folytassák az ólomnak való expozícióval járó munkát.

1.1.2. 2029. január 1-jétől a kötelező erejű biológiai határérték:

15 µg Pb/100 ml vér (*)

Azon munkavállalók esetében, akik vérének ólomszintje – a 2026. április 9. előtt bekövetkezett expozíció miatt – meghaladja a 15 µg Pb/100 ml biológiai határértéket, de 30 µg Pb/100 ml vér alatt van, rendszeresen kell orvosi felülvizsgálatot végezni. Ha az említett munkavállalóknál a 15 µg Pb/100 ml vér határérték felé mutató csökkenő tendenciát állapítanak meg, engedélyezhető számukra, hogy folytassák az ólomnak való expozícióval járó munkát.

1.2. Orvosi felülvizsgálatot kell végezni, ha a levegőben az ólomkoncentrációnak való expozíció meghaladja a 0,015 mg/m3 értéket, heti 40 óra idővel súlyozott átlagként számítva, vagy ha az egyes munkavállalók vérében 9 µg Pb/100 ml vér értéket meghaladó ólomszintet mérnek. Orvosi felülvizsgálatot kell végezni azon fogamzóképes korú női munkavállalók tekintetében is, akik vérének ólomszintje meghaladja a 4,5 µg Pb/100 ml vér értéket, illetve az ólomnak munkavégzés során nem kitett általános népesség nemzeti referenciaértékét, ha létezik ilyen érték.

2. 1,4-dioxán

A kötelező biológiai határérték a vizeletben, az expozíciós idő vagy a műszak végén mért HEAA esetében 45 mg HEAA (**)/g kreatinin, összhangban a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal.

(*) Ajánlott, hogy a fogamzóképes korú nők vérének ólomszintje ne haladja meg a releváns tagállamban az ólomnak munkavégzés során nem kitett általános népesség referenciaértékeit. Amennyiben nemzeti referenciaszintek nem állnak rendelkezésre, ajánlott, hogy a fogamzóképes korú nők vérének ólomszintje ne haladja meg a 4,5 µg/100 ml biológiai irányértéket.

(**) (2-hidroxi-etoxi)ecetsav.”